

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.006.010.003.005
Αρ. Τηλ.: 22408930
E-mail: iconstantinou@environment.moa.gov.cy

23 Οκτωβρίου 2024

ΜΕ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Διευθυντή Αδειοδότησης ΕΟΑ Λάρνακας

**Θέμα: Οι περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι
του 2018 έως 2023**

Γνωμοδότηση με βάση τα άρθρα 29 και 30

**Για το έργο «Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος,
της εταιρείας CYFIELD ASPHALT LTD στην Καλαβασό (ΛΑΡ/00266/2021)**

Στα πλαίσια των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2023, το Τμήμα Περιβάλλοντος παρέλαβε μέσω του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος σε κρατικά τεμάχια στη Βιομηχανική Περιοχή Καλαβασού. Συγκεκριμένα παρέλαβε «ΜΕΕΠ για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της εταιρείας Cyfield Asphalt Ltd, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Καλαβασού, της επαρχίας Λάρνακας – ΛΑΡ/00266/2021» (Ημερομηνία επιστολής Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως 2.4.2021, Αρ.Φακ.ΛΑΡ/00266/2021).

2. Με βάση τις πρόνοιες της εν λόγω νομοθεσίας, για το έργο της εταιρείας Cyfield Asphalt Ltd πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση, καθώς και μια κοινή δημόσια παρουσίαση για τις 3 αιτήσεις μονάδων ασφαλτικών που κατατέθηκαν στην ίδια περιοχή (Iaconou Asphalt Ltd, Cyfield Asphalt Ltd και Prometheas Asphalt Ltd) και τα σχόλια/προβληματισμοί του ενδιαφερόμενου κοινού συμπεριλήφθηκαν στη ΜΕΕΠ. Επιπλέον, οι κύριοι των έργων προσέγγισαν τις Τοπικές Αρχές των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, παρέχοντας τις πληροφορίες για τα έργα.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου (Cyfield Asphalt Ltd) προχώρησε επίσης, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον. Για το συγκεκριμένο έργο υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος 4 Έντυπα Ενστάσεων από τους κατοίκους των επηρεαζόμενων κοινοτήτων.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος, πέραν της ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε από την εταιρεία Cyfield Asphalt Ltd, παρέλαβε δύο (2) ακόμα αιτήσεις με Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για

εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος σε κρατικά τεμάχια στη Βιομηχανική Περιοχή Καλαβασού. Συγκεκριμένα, παρέλαβε:

(α) «ΜΕΕΠ για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της εταιρείας Prometheas Asphalt Ltd, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Καλαβασού, της επαρχίας Λάρνακας – ΛΑΡ/00179/2021» (Ημερομηνία επιστολής Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως 28.4.2021, Αρ.Φακ.ΛΑΡ/00179/2021)

(β) «ΜΕΕΠ για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της εταιρείας Iaconou Asphalt Ltd, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Καλαβασού, της επαρχίας Λάρνακας – (Ημερομηνία επιστολής Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως 30.3.2021, Αρ.Φακ.ΛΑΡ/00217/2021)

Η Περιβαλλοντική Αρχή με την παραλαβή της ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε για την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος στην περιοχή Καλαβασού της εταιρείας Cyfield Asphalt Ltd, προχώρησε σε καταρχήν αξιολόγηση του περιεχομένου της και ζήτησε την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων από τον κύριο του έργου για το έργο, καθώς επίσης και μοντέλα αέριων ρύπων και οσμών και μελέτες συσσωρευτικών επιπτώσεων από ανεξάρτητους μελετητές (Altantis Consulting), λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρεις (3) εγκαταστάσεις προτείνεται να χωροθετούνται σε διπλανά τεμάχια.

Σημειώνεται ότι κατά την περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου από την Επιτροπή Αξιολόγησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συναξιολογήθηκαν και οι ΜΕΕΠ που υποβλήθηκαν από τις εταιρίες Prometheas Asphalt Ltd και Iaconou Asphalt για την κατασκευή και λειτουργία μονάδων παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος στην Καλαβασό, σε τεμάχια που γειτνιάζουν με τα τεμάχια του προτεινόμενου έργου της εταιρίας Cyfield Asphalt Ltd.

Τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν εξετάστηκαν από την Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 29.03.2022. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της εν λόγω Επιτροπής, τα μέλη ζήτησαν την υποβολή πρόσθετων στοιχείων που αφορούσαν θέματα όπως η ηλεκτροδότηση των έργων, η πρόκληση οπτικής ρύπανσης, η παρουσία οσμών και η συμπερίληψη τους στο μοντέλο οσμών ως υφιστάμενη κατάσταση, η υποβολή σχεδίου διαχείρισης όμβριων υδάτων και απορροών από τα έργα, οι απαιτήσεις σε νερό ύδρευσης και βιομηχανικής χρήσης, κλπ. Για τα στοιχεία που αναφέρονται πιο πάνω στάλθηκαν επιστολές:

(α) στους κυρίους των έργων Prometheas Asphalt Ltd, Iaconou Asphalt Ltd και Cyfield Asphalt Ltd,
(β) στις εμπλεκόμενες αρχές (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Τμήμα Δημοσίων Έργων και Έπαρχο Λάρνακας),
(γ) στους ανεξάρτητους μελετητές (Altantis Consulting) για την υποβολή διευκρινιστικών στοιχείων για τα μοντέλα συσσωρευτικών αέριων εκπομπών και οσμών.

Σημειώνεται ότι μέσω πρόσθετων επιστολών ζητήθηκαν επιπλέον και οι απόψεις επί των ΜΕΕΠ από τις άμεσα εμπλεκόμενες αρχές (Τμήμα Αρχαιοτήτων, ΕΤΕΚ, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Δημοσίων Έργων και Τοπικές Αρχές).

Τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν, υποβλήθηκαν από τους κύριους των έργων (Iaconou Asphalt Ltd, Prometheas Asphalt Ltd και Cyfield Asphalt Ltd), καθώς επίσης και τα διευκρινιστικά επί αυτών, τα οποία θεωρήθηκαν απαραίτητα κατά την αξιολόγηση των συμπληρωματικών που υποβλήθηκαν.

Όσον αφορά τα διευκρινιστικά στοιχεία που ζητήθηκαν για τα συσσωρευτικά μοντέλα αέριων εκπομπών και οσμών, τα οποία εκπονήθηκαν από ανεξάρτητους μελετητές, αυτά υποβλήθηκαν στις 29.3.2023.

Οι τρεις (3) αιτήσεις μαζί με τα συμπληρωματικά στοιχεία εξετάστηκαν ξανά στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 2.5.2023, όπου κλήθηκαν οι τοπικές αρχές, εμπλεκόμενοι φορείς και αρμόδια τμήματα, καθώς και η ομάδα ακαδημαϊκών.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης της Επιτροπής στις 2.5.2023, έγινε επίσης εκτενής συζήτηση, μεταξύ άλλων, κατά πόσον στην εκτίμηση των συσσωρευτικών επιπτώσεων θα έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη και το Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού που χωροθετείται σε απόσταση 1.1 χιλιόμετρα από την βιομηχανική περιοχή Καλαβασού. Σημαντικό θέμα συζήτησης ήταν επίσης και η λειτουργία της ΟΕΔΑ Πεντακώμου και του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό. Αναφέρθηκε ότι στις εν λόγω εγκαταστάσεις παρατηρείται παράβαση των περιβαλλοντικών όρων και συνεχής και σοβαρή επιβάρυνση των περιβαλλοντικών παραμέτρων στην περιοχή και ειδικά της ποιότητας του αέρα. Τονίστηκε ότι οι ΜΕΕΠ που υποβλήθηκαν δεν αντιπροσωπεύουν την πραγματικότητα της περιοχής καθώς τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση των συσσωρευτικών μοντέλων αερίων εκπομπών και οσμών έλαβαν υπόψη δεδομένα για την υφιστάμενη κατάσταση μέχρι το έτος 2020 ενώ η λειτουργία των δύο εγκαταστάσεων (ΟΕΔΑ Πεντακώμου και ΑΗΚ) διαφοροποιήθηκε σημαντικά μετά το 2020. Ως εκ τούτου, ζητήθηκε η επικαιροποίηση των συσσωρευτικών μοντέλων οσμών και αερίων εκπομπών, ώστε αυτά να λαμβάνουν υπόψη τις εκπομπές από το Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού, καθώς επίσης και τα νέα δεδομένα όσον αφορά τις οσμές και τις αέριες εκπομπές από τη δυσλειτουργία της ΟΕΔΑ Πεντακώμου και του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού Βασιλικού της ΑΗΚ.

Η Περιβαλλοντική Αρχή λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι ΜΕΕΠ που εκπονήθηκαν από τους κυρίους των έργων και τα πρωτογενή στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν δεν αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες συνθήκες στην περιοχή λόγω της δυσλειτουργίας της ΟΕΔΑ Πεντακώμου και του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό θεώρησε απαραίτητη την επικαιροποίηση τους. Ως εκ τούτου, με επιστολή της ημερομηνίας 26.5.2023 ζήτησε από τους κυρίους των έργων όπως προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση των απαιτούμενων μετρήσεων και την επικαιροποίηση των συσσωρευτικών μοντέλων οσμών και αερίων εκπομπών με βάση τα νέα δεδομένα, ενώ εισηγήθηκε όπως τα συσσωρευτικά μοντέλα εκπονηθούν από κοινού από τους κυρίους των έργων.

Τα εν λόγω στοιχεία υποβλήθηκαν εκ μέρους των μελετητών στις 23.8.2023 και εξετάστηκαν σε νέα συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 2.5.2023, όπου κλήθηκαν ξανά να συμμετάσχουν οι τοπικές αρχές, οι εμπλεκόμενοι φορείς και αρμόδια τμήματα, καθώς και η ομάδα ακαδημαϊκών.

3. Η Περιβαλλοντική Αρχή συναξιολόγησε τις πιο πάνω ΜΕΕΠ και κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων των εν λόγω έργων, έλαβε υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία τους, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα της περιοχής, τις σχετικές εκθέσεις της Συμβουλευτικής Ομάδας του Πανεπιστημίου Κύπρου, τις σχετικές μελέτες της περιοχής, τα συσσωρευτικά μοντέλα οσμών και αερίων εκπομπών, τις απόψεις αρμοδίων Τμημάτων, του ενδιαφερόμενου κοινού, των τοπικών αρχών και την επιτόπια επίσκεψη.

Επίσης, η Περιβαλλοντική Αρχή κατά τη συναξιολόγηση των συσσωρευτικών επιπτώσεων, έλαβε υπόψη:

- (α) ότι στην ευρύτερη περιοχή των έργων βρίσκεται το Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού,
- (β) ότι στην περιοχή του Ενεργειακού Κέντρου είναι προγραμματισμένες/ υπό υλοποίηση σημαντικές κύριες εγκαταστάσεις/ υποδομές,
- (γ) ότι στο πλαίσιο αναθεώρησης των πολεοδομικών ζωνών τον Μάιο του 2018 και την οριστικοποίησή τους τον Ιανουάριο του 2020, θεσμοθετήθηκε επέκταση της περιοχής του Χωροταξικού Σχεδίου Βασιλικού προς τα ανατολικά της Βιομηχανικής Ζώνης Κατηγορίας Α' (Ζώνη Β2) ώστε να υπάρχει περισσότερος χώρος για τη χωροθέτηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων (Phase 2 – Oil Storage and Gas Base Industry) και ότι στο αναθεωρημένο Χωροταξικό Σχέδιο προτείνονται μικρής έκτασης τροποποιήσεις σε ορισμένες ζώνες,

- (δ) το γεγονός της δυσλειτουργίας της ΟΕΔΑ Πεντακώμου,
(ε) το γεγονός της δυσλειτουργίας του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό,
(στ) ότι σύμφωνα με το επικαιροποιημένο συσσωρευτικό μοντέλο αερίων εκπομπών υπάρχει επιβάρυνση σε σημαντικούς αέριους ρύπους (NOx, SOx, PM10, PM2,5) κατά τη χρονική περίοδο 2018-2022,
(ζ) τις έντονες αντιδράσεις των τοπικών αρχών και κοινοτήτων,
(η) την έλλειψη του αποτελεσματικού ελέγχου των εγκαταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη δυσλειτουργία της ΟΕΔΑ Πεντακώμου, του σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό και τις πυρκαγιές που παρουσιάζονται σε τακτά διαστήματα σε εγκαταστάσεις της περιοχής,
(θ) το γεγονός ότι οι τρεις (3) εταιρίες έχουν υποβάλει αιτήσεις για την κατασκευή και λειτουργία εργοστασίων παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος στην περιοχή.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή έχει συνηγορήσει στην κατασκευή και λειτουργία μόνο ενός εκ των τριών έργων, και συγκεκριμένα στο έργο «Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος, της εταιρείας Prometheas Asphalt Ltd» με την προϋπόθεση της τήρησης των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της Γνωμοδότησης με Αρ.Φακ.02.10.011.006.010.003.006 και ημερομηνία 22.8.2024 που εκδόθηκε για το έργο. Σημειώνεται ότι η υποβολή της σχετικής ΜΕΕΠ προηγήθηκε έναντι των άλλων δύο Μελετών που υποβλήθηκαν.

4. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα, η Περιβαλλοντική Αρχή διαμορφώνει τη θέση ότι η κατασκευή και λειτουργία των δύο άλλων έργων θα επιφέρει πρόσθετη περιβαλλοντική επιβάρυνση στην εν λόγω περιοχή, η οποία συναθροιστικά με τις υφιστάμενες εκπομπές αερίων ρύπων από τις γεινιάζουσες εγκαταστάσεις/δραστηριότητες καθώς και την ήδη αδειοδοτημένη μονάδα παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος, ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ως εκ τούτου στο παρόν στάδιο δεν συνίσταται η περαιτέρω αξιολόγηση για αδειοδότηση του έργου «Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της εταιρείας της εταιρείας Cyfield Asphalt Ltd στην Καλαβασό (ΛΑΡ/00266/2021)». Παράλληλα, η Περιβαλλοντική Αρχή σημειώνει ότι θα είναι σε θέση να επαναξιολογήσει την πιο πάνω τοποθέτησή του όταν διαφοροποιηθούν προς το καλύτερο τα δεδομένα που αφορούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων/δραστηριοτήτων.

Δρ. Θεόδουλος Μεσημέρης
Διευθυντής

Κοινοποίηση:

- Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (centraltph@tph.moi.gov.cy)
- (υπόψη κ. Φαίδων Ενωτιάδη)
- Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
- (υπόψη κ. Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Αν. Διευθυντή Τμήματος Δασών
- (υπόψη κ. Κωνσταντίνου Χαραλάμπους)
- Διευθύντρια Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων
- (υπόψη κ. Αντώνη Αντωνίου, κ. Κώστα Αριστείδου και κας Αλεξίας Παναγή)
- Προϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας
- (υπόψη κ. Πανίκου Παναγίδη)

- Πρόεδρο Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου
- (υπόψη Δρ Ελένης Μορισσώ και Δρ Βύρωνα Ιωάννου)
- Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου
- (υπόψη κας Μυρούλας Χατζηχριστοφóρου)
- Εκτελεστικό Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου
- Εκτελεστικό Διευθυντή TERRA CYPRIA

